

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/131/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115207734
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115207734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanému: S. P., F.. XX.X.XXXX, T. U., P. X, o zaplatenie 1320 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 21.3.2015 sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 1320 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 169,99 Eur počítaného s úrokovou sadzbou 8,5% ročne za obdobie od zosplatenia úveru, t.j. od 18.9.2013 do vyhotovenia žaloby t.j. do 24.3.2015 a za ďalšie obdobie teda od 25.3.2015 si uplatnil úroky z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 8,5% ročne. Nárok uplatnil zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý prostredníctvom úverovej karty žalovaný vyčerpal vo výške 1320 Eur a z uvedenej sumy žalobcovi nič nevrátil. Žalobca preto vyzval žalovaného listom zo dňa 29.8.2013 k splateniu celého zostatku úveru.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, aj keď táto mu bola doručená ešte dňa 1.11.2015. Nedostavil sa ani na pojednávanie konané dňa 16.3.2016, predvolanie si síce neprevzal v odbernej lehote, platí však fikcia o doručení tejto zásielky dňom 15.2.2016, kedy bola vrátená súdu a to s poukazom na § 46 ods. 2 O.s.p. Žalobca má doručenie predvolania vykázané a svoju neúčasť písomne ospravedlnil, pričom súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Boli preto splnené procesné podmienky v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. na konanie a rozhodnutie aj v neprítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 11.6.2012, úverovými zmluvnými podmienkami žalobcu, výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 29.8.2013, poštovým podacím hárkom a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 11.6.2012 písomnú úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver na kúpu sedacej súpravy vo výške 674,10 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 10 mesačnými splátkami po 74,89 Eur, teda celkove mal žalobcovi zaplatiť sumu 748,90 Eur. Zmluva je zhotovená na predtlačí, v jej spodnej časti drobným písmom bez akéhokoľvek zvýraznenia je uvedené, že spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty. To všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v UP.

Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru je bližšie upravená v úverových zmluvných podmienkach žalobcu v hlave 8 a násl. Konkrétne z hlavy 8 § 4 vyplýva dohoda o úverovom rámci vo výške 500 Eur, splácanie je uvedené až v hlave 12 § 11, pričom sú konštatované dve možnosti splácania buď vo výške 4% z výšky dohodnutého úverového rámca alebo percentuálnej časti z nesplatennej dlžnej čiastky. Z § 2 zase vyplýva, že konkrétny spôsob určovania pravidelnej mesačnej splátky je oprávnená stanoviť spoločnosť, ktorá to oznámi klientovi spolu so zaslaním karty a zaslaním sadzovníka. Úverové zmluvné podmienky nie sú podpísané účastníkmi zmluvy.

Podľa výpisu čerpania, splátok a úhrad žalovaný vyčerpal výbermi z bankomatov sumu 1320 Eur a to nasledovne: dňa 21.2.2013 sumu 300 Eur, 23.2.2013 sumu 30 Eur a ďalšie tri výbery sú po 330 Eur v dňoch 25.2.2013, 4.3.2013 a 12.3.2013. Z daného výpisu vyplýva aj to, že žalovaný žalobcovi nič doposiaľ neuhradil.

Listom zo dňa 29.8.2013 žalobca žiadal žalovaného o splatenie celého úveru vo výške 1576,17 Eur najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Uvedený list poslal žalovanému poštou, ako to vyplýva z pripojeného poštového podacieho hárku.

Žalobca si uplatnil nárok zo zmluvy o revolvingovom úvere. Právne tento typ zmluvy je upravený v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V danom prípade je potrebné vychádzať zo znenia tohto zákona účinného v čase uzavretia zmluvy t.j. v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012.

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania, alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Súd zastáva názor, že účastníci neuzavreli platnú zmluvu o revolvingovom úvere pre nedodržanie obligatórnej písomnej formy. Účastníci totiž podpísali len predtlač zmluvy o úvere (v danom prípade úverovej zmluvy na poskytnutie úveru vo výške 674,10 Eur na kúpu sedacej súpravy), pričom v závere tejto predtlače drobným písmom je síce uvedené, že zároveň uzatvárajú zmluvu o revolvingovom úvere, ale bez bližšej konkretizácie zmluvných podmienok. Nie je teda v tejto časti zmluvy uvedený dokonca ani úverový rámec, čo je základná obligatórna náležitosť úverovej zmluvy. Pripojené úverové podmienky sú rozsiahle a napísané drobným písmom. Ťažko možno predpokladať, že by priemerný spotrebiteľ ich dokázal náležite vyhodnotiť, navyše zjavne ide o podsunutú revolvingovú časť zmluvy. Žalovaný navyše spomínané úverové podmienky ani nepodpísal. Písomná forma zmluvy je naplnená s tým obsahom, ktorý účastník podpíše. Žalovaný však nepodpísal uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere s konkrétnym úverovým rámcom a preto zmluva s poukazom na § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je absolútne

neplatná. Súd pripomína, že k totožnému právnomu záveru dospel aj v právoplatnom rozsudku č.k. 11C 23/2012-26 zo dňa 11.4.2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 20Co 150/2012 zo dňa 28.2.2013 a týkal sa obdobnej zmluvy. Odvolací súd uviedol, že správne postupoval prvostupňový súd ak považoval zmluvu o revolvingovom úvere za absolútne neplatnú pre nedodržanie obligatórnej písomnej formy. Preukázateľne do zmluvy o poskytnutí úveru je vopred žalobcom naformulovaná zmluva o revolvingovom úvere. Nepopierateľne zmluva o úvere a zmluva o revolvingovom úvere, ktorá mala byť uzavretá podľa tvrdení žalobcu je predtlačným formulárom a v dolnej časti prvej strany je podsunutý drobno písaný text týkajúci sa revolvingového úveru. Odvolací súd poukázal aj na to, že s prihliadnutím na okolnosti uzavretia zmluvy o úvere možno skonštatovať, že žalobca umiestnil text na koniec listiny napísaným drobným písmom a aj táto okolnosť dosvedčuje fakt, že žalobca chcel dosiahnuť aj napriek vôli spotrebiteľa uzavretie zmluvy o takom záväzku, o ktorý spotrebiteľ nemal záujem. Takéto konanie možno posúdiť aj ako nekalú obchodnú praktiku. Podľa odvolacieho súdu poskytovanie ochrany spotrebiteľom ex offa znamená nastoľovanie slušnosti a morálky v spoločnosti. V danej veci spotrebiteľský vzťah medzi účastníkmi konania (umiestnenie textu o uzavretí iného záväzku alebo inej zmluvy, neuvedenie rozsahu záväzku, neurčité zmluvné úverové podmienky) len umocňujú závery o nerovnováhe dodávateľa a spotrebiteľa, či už z dôvodu jeho neinformovanosti alebo slabšej vyjednávacej pozície.

Pri závere o absolútnej neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere nastupuje režim v zmysle § 457 OZ o vydaní bezdôvodného obohatenia. Znamená to, že žalovaný by mal vrátiť žalobcovi len sumu skutočne čerpaného úveru tak napokon žalobca aj žaluje, keďže žiada len o zaplatenie sumy 1320 Eur, ktorú reálne žalovaný vyčerpal.

Pri nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uvažovať o premlčaní v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Podľa citovaného ustanovenia totiž právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Súd už konštatoval, že nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou, čo je nepochybne s poukazom na § 52 ods. 1 OZ. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Pri spotrebiteľských zmluvách súd musí ex offa sa zaoberať možným premlčaním nároku. Vyplýva to z § 5b zákona č. 102/2004, ktorým bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014.

Podľa § 5b citovaného zákona orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Žalobcovi začala plynúť dvojiročná subjektívna lehota odo dňa nasledujúceho po jednotlivých výberoch z bankomatu, ktoré realizoval žalovaný v dňoch od 21.2.2013 do 12.3.2013. Vychádzajúc z tohto posledného výberu premlčacia lehota začala plynúť 13.3.2013 a uplynula 13.3.2015. Žaloba však bola podaná až 31.3.2015, to znamená po uplynutí premlčacej lehoty a súd preto z dôvodu premlčania žalobu zamietol.

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol vo veci neúspešný a preto podľa zásady úspechu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. mu náhrada trov neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.